

Forskningsråd och högskolor i gemensam skrivelse

»Ge svensk forskning ytterligare 7,5 miljarder«

Öka de statliga forskningsanslagen med 7,5 miljarder kronor fram till år 2008 för att nå upp till en procent av BNP. Utan det tillskottet måste anslagen i framtiden kanske koncentreras till färre antal forskare på bekostnad av bredden.

II I en gemensam skrivelse till regeringen kräver nu forskningsråden, tillsammans med landets universitet och högskolor, Vinnova, Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien och Kungliga Vetenskapsakademien, att staten ger svensk forskning en ordentlig ekonomisk förstärkning. Målet bör vara en procent av BNP under den kommande forskningspropositionens giltighetstid, vilket skulle innebära en resursförstärk-

Men vi har valt att peka på behoven inom alla vetenskapsområden tillsammans, sedan får varje enskilt område argumentera för sina behov i de propositionsunderlag som lämnas till regeringen, säger Vetenskapsrådets ordförande Bengt Westerberg.

Pengar till lärares kompetensutveckling

De 7,5 extra miljarderna bör enligt skrivelsen fördelas så att 3 miljarder går till högkvalitativ forskning, starka forskningsmiljöer och karriärtjänster för forskare. Dessa pengar fördelas av de statliga forskningsråden. Ytterligare 3 miljarder går till universiteten och högskolorna direkt, och används till bland annat forskningens infrastruktur och lärares kompetensutveckling. Dessa pengar fördelas utifrån dels antalet studenter, dels till enskilda fakulteter i konkurrens och efter kvalitetskriterier.

Ytterligare 1 miljard kronor går till behovsmotiverad forskning, särskilt den tekniskt-industriellt orienterade, och fördelas av Vinnova. Slutligen föreslås i skrivelsen att 500 miljoner kronor satsas på bland annat universitetens holdingbolag och teknikbrostiftelserna.

– Dessa föreslagna tillskott skulle innebära att vi i stort sett återvänder till det förhållande som rådde före försämringarna under 1990-talet, säger Bengt Westerberg.

Nödvändigt att prioritera hårdare

Vill inte staten skjuta till dessa föreslagna medel kan det bli nödvändigt att prioritera hårdare och ge mer pengar till färre forskare. Den strategin är dock farlig, eftersom det är svårt att förutse vilken forskning eller vilka forskare som kommer att lyckas bäst i den internationella konkurrensen.

En annan konsekvens kan bli att hela utbildningssystemet måste ses över, tror parterna bakom skrivelsen. Bland annat måste balansen mellan antalet högskolestuderande och de medel som läggs på forskning återställas, så att inte pengar som egentligen ska tillfalla forskning går till grundutbildning. Det innebär att målsättningen att hälften av alla årskullar ska genomgå högskoleutbildning förmodligen måste avskrävas.

Peter Örn

peter.orn@lakartidningen.se

BB i Kiruna senast 1 september

II Senast den 1 september nästa år ska förlossningsverksamhet med 42 veckors drift öppnas vid Kiruna sjukhus. Det föreslår landstingsstyrelsen i Norrbotten att fullmäktigemötet fattar beslut om i nästa vecka.

Dessutom ska fullmäktigemötet ta ställning till ett beslut att omgående avveckla ytterligare 70 vårdplatser i landstinget. (LT)

Abort för utländska kvinnor utreds

II Regeringen ska nu utreda förutsättningarna för att utländska kvinnor, som inte är bosatta i Sverige och som inte är asylsökande, ska få rätt att göra abort i Sverige under förutsättning av de själva står för kostnaderna. Enligt nuvarande abortlag får endast kvinnor som är svenska medborgare eller är bosatta i Sverige genomgå abort i Sverige.

Den särskilda utredare som fått uppdraget ska bland annat redovisa vilka regler som gäller i andra länder och vilka religiösa och kulturella skäl som ligger bakom dessa regler. Dessutom ska utredaren jämföra de regler som idag gäller för annan vård och behandling av utländska medborgare i Sverige, och på vilket sätt abort skiljer sig från annan vård.

Senast den 31 december 2004 ska utredningen vara klar. (LT)

Västra Götaland satsar på neurovetenskap

II Västra Götalands regionutvecklingsnämnd har beslutat att ställa sig bakom bildandet av Arvid Carlsson institutet, ACI, genom att stödja det samverkansavtal som tagits fram. Enligt avtalet ska nämnden under de kommande sex åren stärka forskningen inom neurovetenskap och neurorehabilitering med närmare 74 miljoner kronor. Först vid nämndens decembermöte ska dock förslaget om den ekonomiska insatsen behandlas.

ACI är tänkt att erbjuda och utveckla kvalificerad forskning och undervisning inom neurovetenskap och bedriva neurorehabilitering. Huvudintressenter är bland annat Västra Götalandsregionen, genom Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet samt Stiftelsen Arvid Carlsson Fonden. Dessutom kan enskilda företag och myndigheter komma att delta i ACI. (LT)

FOTO: JACK MIKRU/PRESSENS BILD

Bengt Westerberg, Vetenskapsrådets ordförande, menar att det föreslagna ekonomiska tillskottet skulle innebära att svensk forskning hamnade på samma nivå som före försämringarna under 1990-talet.

ning på 7,5 miljarder kronor till totalt 27,5 miljarder kronor senast år 2008.

Kravet kommer då det återstår drygt två veckor innan bland annat forskningsråden ska inkomma med sina underlag till regeringens forskningsproposition. Det är dessa underlag som utgör bas för den skrivelse som nu överlämnats.

– Den medicinska forskningen hör till de områden som tagit mest stryk i samband med att den civila forskningen fått minskade resurser under 1990-talet.